

**COLEGIUL ECONOMIC
„OCTAV ONICESCU” BOTOȘANI**

Botoșani, str. Bucovina nr.33

Tel./Fax: 0231/584026, Tel. 0231/584027, E-mail: economicbt@gmail.com

Nr. 4242 din 02.10.2023

CODUL ANTIBULLYING

Aspecte normative	Prevenirea violenței psihologice - bullying în mediul educațional se realizează în fiecare unitate de învățământ în conformitate cu prevederile Ordinului ministrului educației naționale nr. 1.409/2007*) privind aprobarea Strategiei pentru reducerea fenomenului de violență în unitățile de învățământ preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare.	ORDIN nr. 4.343/2020 din 27 mai 2020 privind aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor art. 7 alin. (1[^]1), art. 56[^]1 și ale pct. 6[^]1 din anexa la Legea educației naționale nr. 1/2011, privind violența psihologică – bullying Anexă la OME nr. 6235/06.09.2023 Procedura privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor și a personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și a suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar
--------------------------	--	--

<p>Descriere a valorilor de respect, toleranță, grijă, curaj</p>	<p>Respectul reprezintă atitudinea sau sentimentul de apreciere, stimă și considerație față de o persoană, o idee sau o instituție. Acesta poate fi exprimat verbal sau prin gesturi.</p> <p>Respectul reprezintă o valoare morala care se manifesta in multiple feluri.</p> <p>Respect înseamnă sa ne manifestam politicos si amabil in relație cu ceilalți. De asemenea, respectul se observa si in modul în care vorbim, arătând înțelegere, corectitudine, punctualitate, apreciere si grija pentru comportamentele si sentimentele interlocutorilor. Respectul se manifesta nu numai fata de sine sau de ceilalți oameni, dar si fata de comunitate. Respectul pentru comunitate se poate manifesta prin: cunoașterea realizărilor si promovarea tradițiilor comunității, purtarea cu mândrie a numelui si a portului popular.</p> <p>Toleranța este un termen social, etic și religios aplicabil unei colectivități sau individ, care definește respectul libertății altuia, al modului său de gândire și de comportare, precum și al opiniilor sale de orice natură (politice, religioase etc.).</p> <p>Toleranța poate fi înțeleasă în diferite moduri:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Poate fi adoptată în mod provizoriu sub forma unei concesi, ca manevră tactică. -Poate reprezenta o acceptanță sau o permisiune, ca formă a unui dezinteres. -Adevărata toleranță, în spirit umanist, înseamnă însă mai mult decât o simplă "suportare" în sensul original, ea presupune respectul opiniei contrare și este strâns legată de libertatea persoanei. Prin toleranță se 	<p>Bullyingul este o formă de violență psihologică și reprezintă acțiunea sau seria de acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice, într-un context social dificil de evitat, săvârșite cu intenție, care implică un dezechilibru de putere, au caracter repetitiv, au drept consecință atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane și vizează aspecte de discriminare și excludere socială, care pot fi legate de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală, caracteristicile personale și care se desfășoară în instituțiile de învățământ preuniversitar și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale. Sunt excluse termenului de violență psihologică - bullying: relațiile violente dintre adulți și copii și relațiile violente între adulți, în cadrul unității de învățământ;</p> <p>Cyberbullyingul este o formă de bullying manifestat asupra unui copil/adult, prin mijlocirea tehnologiei digitale în mediul online, prin diverse rețele de socializare, prin intermediul platformelor de telefonie mobilă pentru schimburi de mesaje sau prin platformele de jocuri interactive și de rețea desfășurate online. Spre deosebire de caracterul repetitiv al violenței psihologice - bullying manifestate în mediul offline de către un copil în relație cu unul sau mai mulți copii, cyberbullyingul are un caracter permanent și are scopul de a speria, înfuria sau umili pe cei vizați, făcând ca impactul negativ asupra victimei să fie foarte mare.</p> <p>Exemple de cyberbullying pot fi: transmiterea de mesaje răutăcioase sau amenințătoare, răspândirea de zvonuri, minciuni, mesaje sau fotografii cu scopul discreditării sau dezvăluirii de secrete, transmiterea de mesaje negative pe dispozitivul electronic al altei persoane, atât SMS-uri, cât și mesaje trimise prin intermediul unor aplicații online, de cele mai multe ori sub identitate falsă sau ascunsă; crearea de spații virtuale (website, blog, cont pe rețelele de socializare) cu conținuturi în care altcineva este ridiculizat (filme, desene, fotografii, texte); accesarea și utilizarea neautorizată a contului de e-mail/a contului de pe platformele de socializare al altei persoane, folosirea identității acesteia pentru a trimite mesaje sau materiale de amenințare menite să producă suferință; excluderea deliberată a altei persoane din liste de mailing sau grupuri de comunicare online; folosirea parolei altei persoane pentru a-i modifica profilul pe rețele de socializare sau pentru a posta în numele acesteia conținuturi și mesaje jignitoare la adresa altora; hărțuire online; mesaje online instigatoare la ură pe bază de gen; urmăriri online; amenințări online; publicarea nonconsensuală de informații și conținut grafic intim; transmitere neconsensuală de materiale cu conținut sexual.</p> <p>Violența fizică se realizează prin atingeri/contacte fizice dureroase, exercitate de un</p>
---	---	---

	<p>respectă deciziile altor oameni, grupuri, popoare, religii, alte moduri de gândire și puncte de vedere, alte stiluri și moduri de viață. Astfel, garantarea necesității spiritului de toleranță depășește cu mult domeniul îngust al politicii.</p> <p>-Alt punct de vedere spune că toleranța înseamnă a permite ceva ceea ce ar putea fi suprimat. Acest punct de vedere este adoptat de specialiștii în diferite tehnici persuasive și în războaie informaționale.</p> <p>Grija este interesul deosebit, preocuparea pentru cineva sau ceva, atenția acordată unei ființe, unei probleme.</p> <p>Curajul, de asemenea, cunoscut sub numele de vitejie, voință și cutezanță, este abilitatea de a te confrunta cu frica, durerea, riscul, pericolul, incertitudinea sau intimidarea. „Curajul fizic” este curajul în fața durerii fizice, greutăți, moarte, sau amenințare morții, în timp ce „curaj moral” este capacitatea de a acționa în mod întemeiat, în fața opoziției populare, rușine, scandal sau descurajare.</p>	<p>preșcolar/elev asupra unui alt copil sau grup de copii, intimidare fizică îndreptată asupra victimei, distrugerea unor bunuri personale care aparțin victimei.</p> <p>Formele posibile de manifestare: împins, trasul de păr, răsucirea brațelor, contuzii, arsuri, bătaii, lovituri cu pumnul, cu palma sau cu piciorul, aruncarea în victimă cu diverse obiecte, izbirea de pereți, utilizarea unor obiecte ca arme etc.</p> <p>Abuzul emoțional constă în expunerea repetată a unui copil la situații al căror impact emoțional depășește capacitatea sa de integrare psihologică. În această situație, abuzul emoțional vine din partea unei persoane care se află în relație de încredere, de răspundere sau de putere cu copilul. Ca modalitate concretă, o situație de abuz emoțional poate îmbrăca formă de umilire verbală și/sau nonverbală, intimidare, amenințare, terorizare, restrângerea libertății de acțiune, denigrarea, acuzațiile nedrepte, discriminarea, ridiculizarea și alte atitudini ostile sau de respingere față de copil. Dacă abuzul emoțional este repetitiv și susținut, acesta poate conduce la afectarea diverselor paliere ale psihicului copilului, precum structura de personalitate, afectele, cognițiile, adaptarea, percepția, devenind abuz psihologic, care are consecințe mai grave și pe termen lung asupra dezvoltării copilului;</p> <p>Violență sexuală, ca formă posibilă a violenței psihologice - bullying, constă în comentarii degradante cu conotații sexuale, injurii, propuneri indecente făcute victimei, atingeri nepotrivite;</p> <p>Comportamentul agresiv - tip de comportament al unui elev, orientat în sens ofensator, umilitor sau distructiv, care provoacă daune morale, psihologice și/sau materiale unui alt copil sau grup de copii.</p>
--	--	---

<p>Măsurile educative ce pot fi aplicate în situații de bullying</p>	<p>La începutul fiecărui an școlar, unitatea de învățământ are responsabilitatea de a-și întocmi propriile strategii și planuri de asigurare și de menținere a unui climat social adecvat educației de calitate, condiție esențială pentru prevenirea și combaterea bullyingului, prin:</p> <p>a) Aplicarea politicilor de prevenire și de combatere a bullyingului;</p> <p>b) Procese participative cu implicarea directă a elevilor, a părinților, a cadrelor didactice și a personalului auxiliar;</p> <p>c) Evaluări anuale ale climatului educațional, incluzând dezbateri, focus-grupuri, propuneri extracurriculare, care au ca scop diminuarea fenomenului de bullying;</p> <p>d) Investigarea climatului din unitatea școlară, prin aplicarea unor chestionare specific cu scopul de autoreglare internă a instituției educaționale;</p> <p>e) Includerea în cadrul orelor de consiliere și dezvoltare personală (dirigenție) / a ședințelor cu părinții / a consiliilor profesoriale cel puțin a unei teme care să prezinte problematica bullying-ului și cyberbullying-ului.</p> <p>Pentru optimizarea prevenirii violenței psihologice - bullying, se creează un grup de acțiune antibullying cu rol de prevenire, identificare și soluționare a faptelor de bullying, comise între elevi, prin acțiuni fizice, verbale, relaționale și/sau cibernetice.</p> <p>Activitățile de prevenire a violenței psihologice - bullying se realizează în funcție de specificul fiecărei unități de învățământ, prin:</p> <p>a) implementarea, la nivelul unității de învățământ, a unui plan școlar de prevenire și combatere a violenței, a unor programe/proiecte/campanii cu scopul de creștere a coeziunii grupului de elevi și a comunității elevi-adulți, conștientizarea consecințelor violenței psihologice - bullying, eliminarea</p>	<p>În vederea creării și menținerii unui mediu sigur și pozitiv în școală, unitatea de învățământ este obligată să identifice eventualele probleme/situații de risc, inițiind propuneri cu privire la tipurile de prevenire și intervenție necesare.</p> <p>Activitățile de prevenire a violenței psihologice - bullying se realizează prin:</p> <p>a) implementarea, la nivelul unității de învățământ, a unui plan școlar de prevenire și combatere a violenței, a unor programe/proiecte/campanii cu scopul de creștere a coeziunii grupului de elevi și a comunității elevi-adulți, conștientizarea consecințelor violenței psihologice - bullying, eliminarea cauzelor/riscurilor/vulnerabilităților care ar putea determina producerea de astfel de comportamente;</p> <p>b) desfășurarea unor activități de informare și conștientizare, în colaborare cu alte instituții sau specialiști cu competențe în domeniu;</p> <p>c) promovarea unui climat educațional care încurajează atitudinile pozitive, nonviolente și suportive între membrii comunității de elevi și adulți, învățarea și exersarea empatiei, a interacțiunilor între aceștia, de tip câștig reciproc, implicarea participării elevilor de toate vârstele la toate deciziile care îi privesc și promovarea acțiunilor de la egal la egal între elevi;</p> <p>d) promovarea relațiilor democratice între copii și adulți, prin toleranță, respect, incluziune și solidaritate;</p> <p>e) implementarea de măsuri administrativ-organizatorice, care să contribuie la crearea unui mediu securizant din punct de vedere fizic și emoțional pentru elevi, în unitatea de învățământ, precum montarea de camere de luat vederi, profesori de serviciu, asigurarea pazei spațiilor educaționale, dispunerea mobilierului în clasă în scopul facilitării colaborării între elevi, promovarea lucrului în echipă, constituirea formațiilor de studiu, conform prevederilor legale;</p> <p>f) formarea cadrelor didactice în sensul dezvoltării personale și al utilizării metodelor de disciplină pozitivă.</p> <p>Implementarea planului antibullying cuprinde:</p> <p>a) activități de informare și conștientizare asupra fenomenului de bullying</p>
---	---	---

	<p>cauzelor/riscurilor/vulnerabilităților care ar putea determina producerea de astfel de comportamente;</p> <p>b) desfășurarea unor activități de informare și conștientizare, în colaborare cu alte instituții sau specialiști cu competențe în domeniu;</p> <p>c) promovarea unui climat educațional care încurajează atitudinile pozitive, nonviolente și suportive între membrii comunității de elevi și adulți, învățarea și exersarea empatiei, a interacțiunilor între aceștia, de tip câștig reciproc, implicarea participării elevilor de toate vârstele la toate deciziile care îi privesc și promovarea acțiunilor de la egal la egal între elevi;</p> <p>d) promovarea relațiilor democratice între elevi și adulți, prin toleranță, respect, incluziune și solidaritate;</p> <p>e) implementarea de măsuri administrativ-organizatorice, care să contribuie la crearea unui mediu securizant din punct de vedere fizic și emoțional pentru elevi în unitatea de învățământ, precum montarea de camere de luat vederi, profesori de serviciu, asigurarea pazei spațiilor educaționale, dispunerea mobilierului în clasă în scopul facilitării colaborării între elevi, promovarea lucrului în echipă, constituirea formațiunilor de studiu, conform prevederilor legale;</p> <p>f) formarea cadrelor didactice în sensul dezvoltării personale și al utilizării metodelor de disciplină pozitivă.</p>	<p>pentru personalul școlii, elevi și părinți;</p> <p>b) măsuri de comunicare și informare internă, cu privire la procedurile de prevenire, identificare, raportare și intervenție a situațiilor de bullying în spațiul școlar;</p> <p>c) proceduri de intervenție în situațiile de violență psihologică - bullying;</p> <p>d) responsabilizarea cadrelor didactice în scopul intervenției imediate în cazurile de bullying semnalate sau identificate;</p> <p>e) organizarea unor activități, precum concursuri, teatru forum ș.a., în scopul încurajării respectării valorilor și misiunii declarate a școlii, participarea la identificarea, medierea sau raportarea situațiilor de bullying;</p> <p>f) atragerea părinților în participarea la dezbateri și sesiuni de informare cu privire la bullying;</p> <p>g) activități de măsurare a impactului acțiunilor cuprinse în planul antibullying și a eficienței grupului de acțiune</p> <p>Măsuri de sprijin recomandate situații de bullying:</p> <ul style="list-style-type: none"> • consiliere de grup și/sau individuală; • organizarea și recomandarea participării la întâlnirile unui grup tematic de suport; • organizarea și recomandarea participării copiilor implicați în situații de violență la activități de dezvoltare a abilităților socio-emoționale și a strategiilor de autoreglare emoțională în momente de stres; • referirea/recomandarea pentru intervenție psihologică și psihoterapeutică; • identificarea resurselor pentru angajarea unui terapeut care să asiste copilul victimă sau autor pe parcursul unei perioade de timp - servicii de tip shadow; • activități de combatere a discursului instigator la ură, a discriminării, a marginalizării, a normelor sociale care favorizează violența; • activități de mediere a conflictelor, prin abordări restaurative - excepție victimele violenței de gen; • transferul la o altă clasă/formațiune de studiu, în cazul elevilor victime ale unor situații de violență, la solicitarea părinților/reprezentanților legali.
--	--	---

--	--	--

<p>Măsurile disciplinare ce pot fi aplicate în situații de bullying</p>	<p>La nivelul unității de învățământ preuniversitar se stabilesc măsuri de sprijin și sancțiuni prevăzute de lege pentru persoanele implicate. Personalul unității de învățământ se asigură că:</p> <ul style="list-style-type: none"> – măsurile de sprijin și sancțiunile se stabilesc în raport cu gravitatea cazului, pentru înlăturarea cauzelor și efectelor; – măsurile de sprijin și sancțiunile sunt adecvate nevoilor de dezvoltare și integrare socială a persoanelor implicate; – măsurile de sprijin și sancțiunile sunt adecvate nevoilor de reintegrare și/sau reabilitare socială a persoanelor implicate. 	<p>Conform legii nr. 198/2023, sancțiunile ce pot fi aplicate elevilor, în funcție de gravitatea faptelor, sunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • observație individuală; • muștrare scrisă; • retragerea temporară sau pe durata întregului an școlar a burselor de care beneficiază elevul; • mutarea disciplinară la o clasă paralelă din aceeași unitate de învățământ; • suspendarea elevului pe o durată limitată de timp; • preavizul de exmatriculare; • exmatricularea cu drept de reînscrisere, în anul școlar următor, în aceeași unitate de învățământ; • exmatricularea cu drept de reînscrisere, în anul școlar următor, în altă unitate de învățământ; • exmatricularea fără drept de reînscrisere pentru elevii din învățământul postliceal.
<p>Responsabilități ale elevilor în situații de bullying</p>	<ul style="list-style-type: none"> - respectarea prevederilor din ROFUIP, ROFUI, Statutul elevului, etc - tratarea cu respect a colegilor și a cadrelor didactice - participarea la activitățile/programele/campaniile desfășurate în școală pe tema prevenirii bullying-ului și a cyberbullying-ului - informarea cadrelor didactice în cazul producerii unui act de bullying - utilizarea cu responsabilitate a platformelor educaționale și a rețelelor sociale. 	
<p>Responsabilități ale cadrelor didactice în situații de bullying</p>	<ul style="list-style-type: none"> - participarea la sesiuni de informare și formare privind problematica violenței psihologice – bullying - intervenția promptă în cazul sesizării comiterii unui act de bullying asupra vreunui dintre elevi și colaborarea cu instituțiile abilitate să intervină în astfel de cazuri - desfășurarea unor activități de informare a elevilor cu privire la acest fenomen 	
<p>Responsabilități ale părinților în situații de bullying</p>	<ul style="list-style-type: none"> - utilizarea programelor de control parental cu scopul prevenirii fenomenului de cyberbullying - păstrarea unei relații strânse și deschise cu școala - sesizarea către unitatea de învățământ a situațiilor de bullying 	

Director,

Prof. Paul Octav